

[Sędzia Przewodniczący Jachowicz Bogdan 00:02:33.512]

Początek uzasadnienia. Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2018 roku w sprawie I Ns 491/14 Sąd Rejonowy w Pabianicach w sprawie z wniosku M. M. z udziałem P. M. (1), P. M. (2) i M. J. dokonał podziału majątku wspólnego M. M. i B. M. oraz działu spadku po B. M.. Treść postanowienia nie przytaczam z uwagi na to, że jest zawarte w aktach sprawy na kartach 784, 785 wraz z uzasadnieniem, które jest zawarte w aktach na kartach 786, 794. Postanowieniem tym Sąd Rejonowy w Pabianicach w punkcie 7 zasądził od M. M. na rzecz P. M. (1) kwotę 15.000 zł tytułem korzystania ponad udział z przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego, przy czym kwota 5.000 zł płatna ma być w terminie 7 dni od uprawomocnienia się orzeczenia, a kwota 10.000 zł płatna w terminie roku od uprawomocnienia się orzeczenia. Sąd Rejonowy nadto w punkcie 9 przyznał od P. M. (1) na rzecz adwokat M. P. **[f 00:04:27.664]** kwotę 3.160 zł 26 groszy tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej mu z urzędu. Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się uczestnik P. M. (1) w części w zakresie wskazanych punktów 7 i 9 postanowienia i wnosił o jego zmianę poprzez podwyższenie kwoty zasądzonej z 15.000 zł do kwoty 75.839 zł 59 gr oraz wnosił o nieobciążanie go kosztami pełnomocnika z urzędu, który został ustanowiony dla niego przez Sąd Rejonowy. Sąd Okręgowy zważył co następuje. Apelacja jest jedynie trafna w zakresie orzeczenia przez Sąd Rejonowy o kosztach w pkt. 9, w pozostałym zakresie jest niezasadna. Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie prawidłowo zastosowanych przepisów prawa materialnego. Zarzut uczestnika skierowany przeciwko orzeczeniu w pkt. 7, gdzie Sąd Rejonowy zasądził od wnioskodawczyni na jego kwotę 15.000 zł tytułem korzystania z samochodów marki S. ponad udział sprowadza się do zarzutu naruszenia art. 206 Kodeksu cywilnego. Dla przypomnienia jest to kwota odpowiadająca wartości droższego auta na dzień otwarcia spadku. Wartość drugiego auta wynosiła 9.000 zł. Oba auta znajdowały się do działu w posiadaniu wnioskodawczyni, a ustalona kwota za najem w wypożyczalni innej profesjonalnej za okres od 15 lipca 2012 roku do 2 maja 2017 roku wyniosłaby za S. (...) od 260.000 do 430.000, zaś za S. (...) od 211.000 do 334.000 brutto. Sąd Rejonowy wbrew zarzutom apelacji dokonał trafnej subsumcji stanu faktycznego po przepisy prawa materialnego, a ocena wysokości przyznanego wynagrodzenia nie jest obciążona błędem i nie wykracza poza ramy sędziowskiego uznania oraz ramy zakreślone przeprowadzonymi dowodami w sprawie. Podstawę prawną dochodzonego wynagrodzenia stanowi art. 206 Kodeksu cywilnego, stanowiący, że każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do współposiadania rzeczy wspólnej oraz do korzystania z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli. Sąd Rejonowy trafnie ustalił w oparciu o zeznania świadków: B. **[f 00:07:45.408]** i B. **[f 00:07:48.864]**, karta 199, 200, że apelujący domagał się wydania do posiadania jednego samochodu. Ustalenie to Sąd Rejonowy zasadnie przełożył na zakres ustalonego wynagrodzenia, co do zasady związanego z niemożnością korzystania z jednego pojazdu. Sąd Rejonowy trafnie wskazał na ugruntowane orzecznictwo sądowe zgodnie, z którym współwłaściciel może domagać się od pozostałych współwłaścicieli korzystających z rzeczy wspólnej z naruszeniem artykułu 206 k.c. w sposób wykluczający jego współposiadanie wynagrodzenia za korzystanie z tej rzeczy z zachowaniem przesłanek określonych w art. 224 paragraf 2 lub 225 Kodeksu cywilnego. Wbrew zarzutom apelującego ograniczenie przez Sąd Rejonowy wysokości wynagrodzenia do wartości auta znajduje uzasadnienie w przepisach prawa, nie ma charakteru dowolnego. Wskazać bowiem należy na przesłanki określone w artykułach 224 paragraf 2 i 225 Kodeksu cywilnego, mianowicie górną granicę odpowiedzialności jest wartość rzeczy. Samoistny posiadacz rzeczy odpowiada za jej utratę, co poprzez zastosowanie przepisu art. 363 k.c. sprowadza się do zapłaty odszkodowania odpowiadającego wartości auta. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przepisy artykułu 224 paragraf 2 k.c. i 225 Kodeksu cywilnego tworzą samodzielną pozaumowną odpowiedzialność odszkodowawczą niebędącą również odpowiedzialnością deliktową. Tak też Sąd Najwyższy w wyroku z 2 listopada 2002 roku III CKN 791/99, czy też wyrok z 11 grudnia 2009 roku V CSK 175/09, publikacja L.. Odpowiedzialność tę ponosi wobec właściciela posiadacz rzeczy ruchomej w złej wierze, jeżeli w okresie wykonywania faktycznego władztwa nad tą rzeczą doszło do jej pogorszenia lub utraty. W granicach odpowiedzialności za szkodę określonych przez przepis art. 361 k.c. mieszczą się także utracone korzyści, w tym jednak zakresie apelujący nie przedstawił żadnych dowodów, co niewątpliwie stosownie do treści art. 6 k.c. obciąża jego. W szczególności nie wykazał, że faktycznie wynajmowałby spadkowy samochód O. za konkretną cenę i w wyznaczonym czasie. Zauważyć należy, że ustalenia przez Sąd Rejonowy wysokości kwoty najmu

za podobny samochód dotyczą kwot, jakie należałoby zapłacić w profesjonalnej wypożyczalni, a nie możliwości istnienia zainteresowanego najemcy na samochód spadkowy, okresu na jaki ktokolwiek byłby skłonny ten samochód wynająć i kwot jakie byłby skłonny zapłacić. Nawet w profesjonalnej wypożyczalni nie ma sytuacji, że wszystkie samochody są wynajęte przez 24 godziny na dobę i przez cały rok. Podzielić należy stanowisko Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 25 kwietnia 2016 roku I ACa 105/16, publikacja L., że koniecznym jest wykazanie, że taki czynsz mógłby być uzyskiwany. Uczestnik jako współwłaściciel mógłby domagać się tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie przez wnioskodawczynię z samochodów wyłącznie równowartości tego, co uzyskalby w realiach rynkowych gdyby samochody te oddał do umownego używania. Aktualizowało to obowiązek przejawienia przez uczestnika aktywności procesowej, której w pełni nie sprostął, narażając się na konsekwencje określone w normie artykułu 6 k.c. W szczególności nie przedstawił jakichkolwiek dowodów poddających się empirycznej weryfikacji, z których wynikałoby jaką kwotę uzyskalby gdyby przedmiotowe samochody w okresie od otwarcia spadku wynajął. Wskazać należy, że nie ma rynku najmu samochodów będących w dyspozycji osób fizycznych, w związku z tym stosowanie stawek, za które wynajmują pojazdy profesjonalne wypożyczalnie jest nieadekwatne do ustalenia wynagrodzenia z art. 206 k.c. Nie ma oferty wynajmowania pojazdów przez osoby fizyczne, rynku takiego jak choćby usług rynek przewozu U. **[f 00:13:06.024]** alternatywy dla przewozu zarobkowego (...) **[f 00:13:11.664]**. W tym miejscu można zauważyć, że nikt nie uznałby za zasadne przyjąć za równoważne również w zakresie dochodowości ogół usług, mianowicie U. i (...). Zważywszy jednak na zakres apelacji i to pochodzący jedynie od uczestnika uznać należy, że ustalona kwota przez Sąd Rejonowy w pełni wynagradza uczestnikowi niemożność posiadania samochodu spadkowego. Sąd I Instancji wadliwie natomiast orzekł w punkcie 9 nakazując pobrać od P. M. (1) na rzecz ustanowionego dla niego pełnomocnika z urzędu kwotę 3.160 zł 26 gr tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Rozstrzygnięcie takie nie znajduje podstawy prawnej, notabene Sąd Rejonowy jej także nie wskazuje odwołując się do otrzymania przez uczestnika spłaty od wnioskodawczyni, a w zasadzie do nałożonego takiego obowiązku w postanowieniu działowym. W sytuacji, w której nie zachodzą podstawy do obciążenia kosztami nieopłaconej pomocy prawnej przeciwnika strony reprezentowanej przez pełnomocnika z urzędu, koszty te obciążają Skarb Państwa zgodnie z artykułem 29 ustęp 1 Ustawy z 28 maja 82 roku o adwokaturze, Dziennik Ustaw 2018 poz. 1184. Wynika to również z orzecznictwa Sądu Najwyższego, choćby postanowienie Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 2018 roku sygn. II CSK 513/17, publikacja L.. Wobec przyjętej przez Sąd Rejonowy zasady z artykułu 520 paragraf 1 k.p.c., że każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem, to znaczy, że nie ma podstaw do obciążenia nimi pozostałych uczestników, należało koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pełnomocnikowi z urzędu nakazać wypłacić ze Skarbu Państwa w wysokości określonej przez Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku Tekst jednolity z 25 lutego 2013 roku Dz. U. 2013 pozycja 461. Przy czym zauważyć należy, że Sąd Rejonowy wadliwie ustalił ich wysokość przyjmując wynagrodzenie w podwójnej stawce. Zgodnie z § 19 pkt. 1 mógł ustalić opłatę w wysokości nie wyższej niż 150% stawek minimalnych. Wobec jednak braku w tym zakresie środka odwoławczego Sąd Okręgowy pozostawił tę kwotę bez zmian. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385, 386 paragraf 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie artykułu 520 § 1 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi w postępowaniu apelacyjnym Sąd orzekł na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie udzielone przez pełnomocnika z urzędu.

[koniec 00:17:42.584]